

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته: دهم انسانی

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان مازندران

آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی 95-96

نام درس: منطق
نام دبیر: سونیا فدافش
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵ / ۱۰ / ۰۶
ساعت امتحان: ۸: صبح / عصر
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	<p>تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است:</p> <p>الف) در کتب منطقی و فلسفی منظور از نطق سخن گفتن نیست.</p> <p>ب) انسان در هنگام تعریف تصورات مجهول را روشن می کند.</p> <p>ج) «تصویر» و «تصدیق» اقسام علم و ادراک آدمی می باشد.</p> <p>د) مفاهیم ذاتی در مقام فهم و تصور، مقدم بر ذات هستند.</p> <p>ه) مفاهیم فلز، شکل، دیو، عدالت همه کلی هستند.</p> <p>و) مفهوم درونی مختص یک نوع «فصل» نام دارد.</p> <p>ز) «روز چهارشنبه شجاع است»، یک قضیه محسوب می شود.</p> <p>ح) در قضیه ی «مرکز استان فارس، شیراز است»، «شیراز» محمول است.</p>	۲
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:</p> <p>الف) تدوین گر علم منطق است.</p> <p>ب) در منطق به مفهوم قابل تعریف و به مفاهیمی که توسط آن ها تعریف می کنیم می گویند.</p> <p>ج) مفهوم جزئی قابلیت انطباق بر را ندارد.</p> <p>د) بین دو تصویر کلی «کلاس» و «مدرسه» از نسبت های چهارگانه (تساوی، تباین، مطلق و من وجه) نسبت برقرار است.</p> <p>ه) در میان کلیات پنج گانه در خارج مصداق دارد.</p> <p>و) عبارت «اگر نماز بخوانیم از بدی ها دور می مانیم» یک قضیه ی شرطی است.</p> <p>ز) قضیه ی «انسان عدالتخواه است» یک قضیه ی است.</p>	۲
۳	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) ارسطوئیان انسان را چه نامیده اند و چرا؟</p> <p>ب) بین مفاهیم «رنگ» و «سبز» چه نسبتی از نسب اربعه برقرار است؟</p> <p>ج) هر یک از ویژگی های زیر نسبت به «درخت» ذاتی است یا عرضی؟</p> <p>۱- نامی بودن</p> <p>۲- میوه داشتن</p> <p>د) در متن زیر یک تصور جزئی و یک تصور کلی پیدا کنید:</p> <p>ابوذر و سلمان فارسی از اولین مسلمانان هستند.</p> <p>۱- جزئی:.....</p> <p>۲- کلی:.....</p> <p>ه) در قضیه ی زیر موضوع را تعیین کنید؟</p> <p>«بهترین درس من، منطق است.»</p> <p>و) از میان جملات زیر کدام قضیه است؟</p> <p>الف) مکن ای صبح طلوع</p> <p>ب) همانا انسان در زبان است.</p> <p>ز) تعیین کنید هر یک از قضایای زیر چه نوع «شرطی منفصلی» می باشد؟</p> <p>۱- شکل یا دایره است یا مربع (شرطی منفصل)</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p>

ادامه سوالات در صفحه بعد

۱	<p>(۲) - هر قضیه ای یا حملی است یا شرطی (شرطی منفصل) (ح) نوع قضایای حملی زیر را مشخص کنید (شخصیه ، محصوره) (۱) - انسان متکبر سعادتمند نمی شود. (.....) (۲) - یکی از مناطق استراتژیک خلیج فارس، تنگه ی هرمز است. (.....)</p>
---	---

۱/۲۵	<p>الف) هر یک از موارد سمت راست با کدام مورد از سمت چپ ارتباط دارد: (یک مورد اضافی است).</p> <p>(۱) - کاش مهر را پایان نبود (۲) - مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است. (۳) - درخت کاج مدرسه ی ما رونده است. (۴) - در منطق به تصدیق می گویند. (۵) - عالی ترین فعالیت ذهن بشر است.</p> <p>قضیه ی صادق جمله ی خبری کاذب جمله ی انشایی استدلال قضیه نطق</p>	۴
۱	<p>ب) هر یک از موارد سمت راست با کدام مورد از سمت چپ ارتباط دارد: (یک مورد اضافی است).</p> <p>(۱) - جسم متمدن در تعریف انسان (۲) - شکل سه زاویه ای در تعریف مثلث (۳) - حیوان متفکر در تعریف انسان (۴) - جسم جوینده ی علم در تعریف دانش آموز</p> <p>شرح اسم رسم تام حد ناقص حد تام رسم ناقص</p>	

.۱۷۵	<p>جاهای خالی جدول زیر را کامل کنید:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">انسان</th> <th style="width: 50%;">اقسام تعریف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>..... ناطق</td> <td>حد ناقص</td> </tr> <tr> <td>حیوان ابزار ساز</td> <td>رسم</td> </tr> <tr> <td>جسم ضاحک</td> <td>..... ناقص</td> </tr> </tbody> </table>	انسان	اقسام تعریف ناطق	حد ناقص	حیوان ابزار ساز	رسم	جسم ضاحک ناقص	۵
انسان	اقسام تعریف									
..... ناطق	حد ناقص									
حیوان ابزار ساز	رسم									
جسم ضاحک ناقص									

.۱۵	<p>به سوالات زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>الف) علم منطق را تعریف کنید؟ ب) جامع و مانع بودن تعریف یعنی چه ؟ به اختصار بنویسید. ج) چرا در تعریف مفاهیمی مانند « آزادی » و « انسانیت » به مشکل بر می خوریم؟ د) سفید بودن، اسب، شیهه کشنده، جسم بودن کدامیک مقدم بر دیگری درک می شوند به ترتیب بنویسید؟ ه) نمودار سلسله ی اجناس نسبت به نوع « انسان » را رسم کرده، اولین جنس و آخرین جنس در این سلسله را مشخص کنید؟ و) اقسام کلی عرضی را نام برده و برای هر یک مثالی بیاورید؟ ز) فواید « درک درست قوائد تعریف » را بنویسید؟ (سه مورد) ح) یک قضیه ی «سالبه ی کلی» مثال بنویسید؟</p>	۶
۱		
۱		
۱/۵		
۱/۷۵		
۱		
.۱۷۵		
۱		

جمع بارم: ۲۰ نمره

باید خدا دل تا آرام می گیرد و مطمئن باشید به شما کمک خواهد کرد.

ن. س.	راهنمای تصحیح	صفحه: ۱	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام نادرست است: هر مورد ۰,۲۵ الف) ص / ب) ص / ج) ص / د) ص / ه) ص / و) ص / ز) غ / ح) غ		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید: هر جای خالی ۰,۲۵ الف) ارسطو / ب) مُعَرَّف و مُعَرَّف (ج) / مصادیق متعدد (د) / تباین (ه) / نوع (و) / متصل (ز) / محصوره		
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) حیوان ناطق، خواسته اند جایگاه رفیع اندیشه را در ساختار وجودی انسان نشان دهند. (۰,۵) ب) عموم و خصوص مطلق. (۰,۲۵) ج) ۱- ذاتی، ۲- عرضی. (۰,۵) د) ۱- ابوذر یا سلمان فارسی، ۲- مسلمانان یا اولین. (۰,۵) ه) موضوع = منطق. (۰,۲۵) و) همانا انسان در زیان است. قضیه حملی. (۰,۵) ز) ۱- مانع الجمع یا غیر قابل جمع در صدق، ۲- حقیقی. (۱ نمره، هر مورد ۰,۵ نمره) ج) ۱- محصوره، ۲- شخصی. (نمره هر مورد ۰,۵ نمره)		
۴	هر یک از موارد سمت راست با کدام مورد از سمت چپ ارتباط دارد: الف) ۱) جمله‌ی انشایی ۲) قضیه‌ی صادق ۳) قضیه‌ی خبری کاذب ۴) قضیه ۵) استدلال ب) ۱) رسم ناقص ۲) رسم تام ۳) حد تام ۴) حد ناقص		
۵	جاهای خالی جدول زیر را کامل کنید: (۰,۷۵ نمره) رسم تام / رسم ناقص جسم / جوهر / جسم نامی / ناطق (دانش آموز هر کدام از این موارد را بنویسد نمره را اخذ می کند)		

الف) علم منطق دانشی است که طرز کار ذهن را در عمل تفکر تشریح می کند تا انسان با آگاهی از طرز کار ذهن، بهتر از آن استفاده کند. (۰،۵)

ب) مجموعه کلماتی که با هم ترکیب می کنیم و نام آن را " معرف " می گذاریم، باید به گونه ای باشد که کاملاً هکته ی افراد و مصادیق مجهول ها را در بر گیرد ، نه این که فقط بعضی را شامل شود و همچنین مفاهیم بی ارتباط را در بر نگیرد یعنی باید جامع و مانع باشد. (۱)

ج) به دلیل پیچیدگی ها و برداشت های مختلفی است که انسان ها از این قبیل مفاهیم دارند. (۱)

د) جسم بودن، شیهه کشنده ← اسب ← سفید بودن (۱،۵)
مفاهیم ذاتی ← ذات (ماهیت) ← مفاهیم عرضی

ه) انسان ← حیوان ← جسم نموه کننده (نامی) ← جسم ← جوهر (۱،۷۵)
اولین جنس نسبت به نوع ← حیوان ← جنس قریب است.
آخرین جنس نسبت به نوع ← جوهر : جنس عالی : جنس الاجناس

و) عرض عام و عرض خاص (۱)
مثال: راه رفتن برای انسان عرض عام است و برای حیوان عرض خاص است.

ز) ۱- تعریف منطقی ارانه دهیم. (۰،۷۵)
۲- اگر تعریفی به ما عرضه شد میزان دقیق بودن آن را بیازماییم.
۳- بدانیم چه چیزهایی قابل تعریف نیستند.

ح) هیچ انسانی مجبور نیست یا هیچ سنگی اسب نیست. (۱)
* در پاسخ این سوال دانش آموز هر قضیه ای سالبه ای کلی را می تواند به دلخواه بنویسد به شرطی که سور هیچ و نیست را رعایت کند.

نکته مهم برای تصحیح برگه امتحانی :

در پاسخ به سوالات تشریحی (ذهنی) نوشتن عین عبارات ضروری نیست، و رسانیدن مفهوم درست کفایت می کند. ولیکن در سوالات عینی مانند ص/غ یا جای خالی و یا سوالات وصل کردنی باید دانش آموز دقیقاً مانند کلید به سوالات پاسخ داده باشد.